

## **Protokół nr XX**

### **Uroczysta Sesja Rady Miejskiej Wrocławia**

**24 czerwca 2025 rok**

**godz. 13.00**

**Sala Wielka Starego Ratusza**

Sesja trwała w godzinach od 13.00 do 14.50.

#### **Zastępca Dyrektora Wydziału Komunikacji Społecznej Tomasz**

**Sikora:** Szanowni Państwo, za minutę rozpoczniemy uroczystość, bardzo proszę o zajęcie miejsc, za moment zaczynamy. Szanowni Państwo, rozpoczynamy. Proszę wszystkich Państwa o powstanie. Za chwilę Orkiestra Komendy Wojewódzkiej Policji odegra hymn państwowy, a następnie zostanie odegrany hejnał Wrocławia. Hejnał zagra dla Państwa hejnalista wrocławski, Pan Tadeusz Nestorowicz.

[red. - Odegrano hymn państwowy oraz hejnał Wrocławia].

#### **Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:**

Witam serdecznie przybyłych na naszą sesję gości. Witam, posłów i senatorów oraz reprezentantów administracji rządowej i samorządowej różnych szczebli. Witam Pana Wicewojewodę Dolnośląskiego Piotra Kozdrowickiego. Witam Pana Wicemarszałka Województwa Dolnośląskiego Wojciecha Bochnaka. Witam Pana Starostę Powiatu Wrocławskiego Włodzimierza Chlebosza. Witam reprezentantów Władzy Sądowniczej. Witam członków Wrocławskiego Korpusu Konsularnego. Witam obecnych na naszej sesji Księży Biskupów oraz reprezentantów różnych wspólnot wyznaniowych. Witam Ks. Arcybiskupa Wrocławskiego Józefa Kupnego. Witam Panie i Panów Rektorów Wrocławskich Uczelni. Witam obecnych na naszej sali reprezentantów służb mundurowych, Komendanta Miejskiego

Policji Pana Rafała Siczka, Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej Piotra Znamierskiego. Witam gospodarza naszego Miasta Prezydenta Wrocławia Pana Jacka Sutryka. Witam Wiceprezydentów Wrocławia, Pana Skarbnika Pana Sekretarza Miasta. Witam szczególnie serdecznie radnych Rady Miejskiej Wrocławia. Witam Honorowych Obywateli Wrocławia. Witam wszystkich przybyłych na naszą sesję gości oraz mieszkańców, którzy uczestniczą w naszej sesji dzięki transmisji internetowej. Szczególnie serdecznie witam wszystkie osoby które Rada Miejska Wrocławia i Prezydent Wrocławia uhonorowali tegorocznymi nagrodami. Dzisiejsza sesja Rady Miejskiej Wrocławia ma charakter uroczysty z wielu względów. Ten dzień jest jak co roku wydarzeniem szczególnym dla tych z Państwa, którzy zostali wyróżnieni przez Radę Miejską, przez Prezydenta, przez miasto Wrocław, jak i dla nas wszystkich. Ukształtowana od wielu lat tradycja nakazuje aby w dniu Święta Wrocławia wręczone zostały najważniejsze wyróżnienia i nagrody. Autorem dyplomów dla laureatów jest profesor Przemysław Tyszkiewicz z Akademii Sztuk Pięknych im Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu. Proszę o zabranie głosu Prezydenta Wrocławia Jacka Sutryka.

**Prezydent Wrocławia Jacek Sutryk:** Bardzo dziękuję Pani Przewodnicząca. Wysokie Prezydium, koleżanki i koledzy Radni, Panie Wojewodo, Panie Marszałku, Panie Starosto, Ekscelencjo, Księżu Arcybiskupie, cieszę się, że Ksiądz Arcybiskup dzisiaj z nami jest, bo to Święto Wrocławia, ale bez świętego Jana, naszego patrona, tego dnia by nie było. Magnificencje, są dzisiaj z nami rektorzy wrocławskich uczelni, są przedstawiciele policji. Cieszę się, że są panowie komendanci miejski i wojewódzcy, podobnie cieszę się, że są z nami jakże ważni dla nas we Wrocławiu strażacy, komendant miejski, komendant wojewódzki. Są wreszcie, jak Pani Przewodnicząca zaznaczyła, honorowe i honorowi obywatele naszego miasta, przedstawiciele korpusu konsularnego. Są wreszcie moje koleżanki i koledzy, którym chciałbym bardzo podziękować za to, że na co dzień możemy wspólnie pracować dla miasta, urzędnicy

miejscy, szefowie wrocławskich jednostek i spółek, ci wszyscy, którzy każdego dnia, tak jak powiedziałem, ciężko pracują aby Wrocław był jeszcze piękniejszy. Spotykamy się dzisiaj w takiej dużej uśmiechniętej radosnej wrocławskiej rodzinie. Spotykamy się z tymi także, którym chcemy dzisiaj w sposób szczególny podziękować, bo nie trzymając się tego co tutaj mam napisane, zaraz do tego może wróć, to jest rzeczywiście wyjątkowy rok. To są nasze urodziny, to jest 80 lat polskiego powojennego Wrocławia i warto o tym niezwykłym fenomenie społecznym powiedzieć, bo o to wrocławianki i wrocławianie przyjechali do tego miejsca, do tego miasta z różnych stron Rzeczypospolitej. Mówiliśmy o tym i mówimy o tym bardzo często na tej sali, że to nie był tylko Wołyń, to nie było tylko Podole, to nie była Wileńszczyzna, ale to właściwie były wszystkie regiony Rzeczypospolitej. I ten cały fenomen społeczny polegał na tym, że oni tutaj musieli, a właściwie to chcieli, chyba bardziej to słowo pasuje, oni tutaj chcieli się porozumieć. Oni tutaj chcieli przygotować swego rodzaju nową umowę społeczną i zacząć budować polski powojenny Wrocław. Wrocław, który był przecież w 70-80% zniszczonym miastem. Oni na tych gruzach Festung Breslau jeszcze bardzo często dymiącego, o tym mówił dzisiaj nasz Hetman Bractwa Kurkowego pan Wierzbicki, o tych ciężarówkach, które przyjechały z Drobnerem, ale i o tych pozostałych składach pociągów bydlęcych, w których przyjeżdżali ludzie do Wrocławia, w jego okolice, po to, żeby to miasto budować. Jak sobie myślę, bardzo często, bo jestem z tego pokolenia, które ma radość i przyjemność żyć już w dobrze urządzonym Wrocławiu. Ale co musiało towarzyszyć tym, którzy tutaj przyjechali po tych trudnych latach wojny? Nie dość, że każdy kogoś stracił, to przyjechali jeszcze do miasta, które dymiło, które było zagruzowane. To wszystko trzeba było odbudować. Ja się po prostu z tego cieszę, że dzisiaj spotykamy się w tak kompletnym składzie, aby cieszyć się i aby świętować właśnie 80-letni powojenny, polski Wrocław. No właśnie Wrocław, niegdyś Vratislavia, Breslau, od zawsze pozostawał miastem otwartym, doświadczonym, jak powiedziałem, przez burzę historii, lecz nigdy niezniszczonym bezpowrotnie. Przez wieki

współlistnieli tu: Polacy, Niemcy, Czesi, Żydzi, Ukraińcy. A po II wojnie światowej, tak jak już powiedziałem, ludzie z różnych stron Polski i Europy odbudowywali to miasto z ruin tworząc, raz jeszcze do tego wróć, jego nową tożsamość. Tu dzisiaj bije serce Dolnego Śląska, miasta, które zdołało właśnie powstać z popiołów, powstać z gruzów, wybaczyć jednocześnie, a jesteśmy w roku pojednania, do tego jeszcze nawiążę, miasto, które potrafiło wybaczyć, ale także odważnie myśleć o przyszłości właśnie w duchu tego pojednania. No i właśnie w tym roku w 60. rocznicę tego, jakże ważnego orędzia biskupów polskich do niemieckich braci w chrystusowym urzędzie pasterskim, Wrocław, jako symbol pojednania, staje się tym miejscem refleksji, dialogu i otwartości. Nie bez powodu to właśnie Rada Miejska ogłosiła rok 2025 rokiem pojednania. To właśnie też na Dolnym Śląsku, o czym warto pamiętać, a dokładnie w Krzyżowej, rozpoczęła się jakże trudna ale ważna droga polsko-niemieckiego zbliżenia. Trudna, jak powiedziałem, ale przynosząca owoce. Wrocław to wreszcie miasto wielkich osobowości. Dlatego raz jeszcze z dumą witam dziś w gronie Honorowych Obywateli Wrocławia Pana Profesora Andrzeja Wiszniewskiego, wybitnego uczonego, wieloletniego Rektora Politechniki Wrocławskiej, człowieka nauki, ale co ważne, człowieka idei. W trudnych czasach PRL-u zachował niezależność i myśli i niezależność ducha, stając się symbolem oporu w marcu 68. Ale także tej nadziei sierpnia 80. oraz cichej pracy nad kształceniem polskich inżynierów, budowniczych, także przyszłości tego miasta i kraju. Już teraz powiem, że jego życiorys, pana profesora życiorys, Twój Kochany Andrzeju, życiorys to nieodłączna część historii Wrocławia. Tutaj też chciałbym bardzo nisko pokłonić się i podziękować za obecność Panu Przewodniczącemu NSZZ Solidarność Kazimierzowi Kimso. Dziękuję Kazik, że zawsze z nami jesteście, i że na co dzień możemy właśnie ten solidarny Wrocław budować, bo to, bo ten rok to także rok Waszego jubileuszu, 45-lecia Solidarności. Z całego serca chciałbym pogratulować wszystkim laureatom Nagrody Wrocławia, w tym przedstawicielom ruchów obywatelskich i niepodległościowych, takich jak Ruch Wolność i Pokój, który w latach 80. - wspomnianych latach 80.,

dawał świadectwo odwagi i walki o prawa człowieka. Składałam gratulacje tej niezwyklej wrocławskiej postaci, która siedzi w pierwszym rządzie, Bohdanowi Aniszczykowi, Igorowi Pietraszewskiemu, Panu Prof. Januszowi Zaleskiemu, Piotrowi Kaszuwarze oraz Ogólnopolskiemu Oddziałowi Kołomyjan „Pokucie”, w szczególności za pielęgnowanie pamięci i troskę o dziedzictwo. Mówiliśmy o tym, że Wrocław to magiczne miejsce, magiczne miasto, tutaj odważnie myślimy o przyszłości ale tą przyszłość w sposób odważny budujemy na tej pięknej, a czasami, ale czasami trudnej przeszłości. Ale ktoś musi o to dziedzictwo dbać. Także chciałbym się nisko ukłonić tym, którzy o to dziedzictwo dbają. Wreszcie Złota Odznaka Honorowa Wrocławia, Wratislavia Grato Animo, to wyraz naszej wdzięczności wobec tych, którzy budują trwałe wartości. Dziękujemy Panu Profesorowi, Rektorowi Piotrowi Ponikowskiemu oraz Bogdanowi Sierzchule za ich wkład w rozwój Wrocławia, jako miasta nauki i kultury. Nagroda Prezydenta Wrocławia trafia w ręce tych, którzy poprzez swoją działalność zawodową, działalność społeczną, kulturę i pamięć historyczną kształtują to właśnie oblicze Wrocławia XXI wieku. Chciałbym podziękować Dolnośląskiemu Kongresowi Kobiet, Joannie Kuciel-Frydryszak, Fundacji Krzyżowa, Dariuszowi Dobrowolskiemu, Ryszardowi Międzybrodzkiemu, Jerzemu Kołodziejowi. Każda z tych osób i instytucji przyczynia się do tego, że Wrocław zyskuje uznanie i inspiruje daleko poza granicami Dolnego Śląska, poza granicami naszego kraju. I Moi Drodzy, już na sam koniec. Historia Wrocławia nie jest oczywiście zamkniętym rozdziałem. To żywa opowieść, której współautorami jesteście Wy, jesteśmy my wszyscy. Ta codzienna troska o miasto, zaangażowanie społeczne, praca czasami u podstaw i wzajemna solidarność, to wszystko w moim głębokim odczuciu, sprawia, że Wrocław to nie tylko piękny punkt na jakiejś geograficznej mapie, ale przede wszystkim to dom i wspólnota. Czasami wspólnota, jak pisał profesor Wojciech Sitek, to wspólnota w momencie zagrożenia, tu wracam do tych wydarzeń z jesiennej powodzi. Ale podczas takich momentów, trudnych, nieprzewidywalnych, niechcianych, czasami przynoszących szkodę, ta wspólnota jest ważna i można ją też wzmacniać.

Laureaci dzisiejszego święta zapisali się na trwałe w annałach miasta, stając się, chcę to bardzo mocno podkreślić, wzorem dla przyszłych pokoleń. Dlatego ja i myślę, my wszyscy z wdzięcznością spoglądamy w przeszłość, ale jak już powiedziałem, z odwagą patrzymy w przyszłość. Moi Drodzy, niech Święto Wrocławia stanie się dla nas naprawdę taką dobrą inspiracją do działania na rzecz jedności, współpracy i dalszego rozwoju naszego kochanego miasta, bo Wrocław to my, to my wszyscy razem. Wszystkiego dobrego. Niech żyje Wrocław!

**Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:**

Przystępujemy do części obrad związanej z przyznaniem tytułu Honorowego Obywatela Wrocławia. Tytuł „Civitate Wratislaviensi Donatus” nadawany jest dla wyróżnienia osób szczególnie zasłużonych dla Wrocławia. W dniu 10 kwietnia bieżącego roku Rada Miejska Wrocławia przyznała ten tytuł właśnie, jak już Pan Prezydent wspomniał, Panu Andrzejowi Wiszniewskiemu - naukowcowi i działaczowi społecznemu o bogatym dorobku akademickim i zasługach w działalności opozycyjnej w okresie PRL. O odczytanie laudacji poproszę Pana Prezydenta Jacka Sutryka.

**Prezydent Wrocławia Jacek Sutryk:** Szanowni Państwo! Dziś w tym wyjątkowym dla Wrocławia w momencie zebraliśmy się by oddać hołd, nie tylko wybitnej osobowości, ale i nieustającemu duchowi naszego miasta. We Wrocławiu nie tylko głęboko rozumiemy, jak już mówiłem, wartość przeszłości, lecz z odwagą spoglądamy w przyszłość. Nie bez powodu właśnie teraz finalizujemy zresztą pracę nad Strategią Rozwoju Wrocławia 2050, której nadaliśmy jakże wymowny tytuł „Otwarcia na przyszłość, nastawieni na Wrocław”. Wiodącymi wartościami, które pragniemy pielęgnować przez kolejne dekady są: piękno, mądrość i bezpieczeństwo. Rok, w którym się gromadzimy, naznaczony jest szczególnymi rocznicami, mija bowiem 80 lat od powojennego odrodzenia Wrocławia zbudowanego nie tylko z cegieł ale i z niezłomnej siły ludzkich serc oraz umysłów. 60 lat

od wspomnianego listu pojednania, świadectwa, o czym mówiliśmy także będąc wspólnie w Rzymie z Księdzem Arcybiskupem, świadectwa odwagi, dialogu i otwartości na drugiego człowieka w bardzo trudnym i nieoczywistym wówczas czasie. Oraz 45 lat od narodzin Solidarności, ruchu, który zjednoczył naród w walce o wolność i sprawiedliwość. Te daty to nie tylko wspomnienia, to swego rodzaju nici, które splatają historię Wrocławia z życiem jego mieszkańców, a zarazem stały się kluczowymi momentami w biografii dzisiejszego laureata, Profesora Andrzeja Wiszniewskiego. Profesor Wiszniewski nie był jedynie świadkiem większości z tych wydarzeń, stał się ich aktywnym uczestnikiem, symbolem i żywym ucieleśnieniem wartości, które Wrocław hołubi i przekazuje kolejnym pokoleniom. Tacy, jak On są prawdziwymi bohaterami naszej współczesności. Wrocławianin z wyboru. Jak wielu z jego pokolenia związał swe życie z karierą i z naszym miastem. W 1952 roku ukończył III Liceum Ogólnokształcące, a w 1957 roku studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej. Tu, na tej uczelni, przeszedł wszystkie szczeble zawodowego rozwoju, osiągając w 1972 roku tytuł profesora i sprawując w latach 1990-1996 urząd Rektora Politechniki. Od pierwszych dni angażował się w ruch Solidarność. Za swoją działalność był internowany, ale i, ale to już było później, wielokrotnie odznaczany. Nie zamierzam, Moi Drodzy, przywoływać pełnej listy osiągnięć, ani ministerialnych zaszczytów Pana Profesora, choć są one godne najwyższego uznania. Chciałbym jednak podkreślić coś znacznie głębszego, świadectwo mianowicie, jakie daje Pan, Panie Profesorze, naszemu miastu i jego wspólnocie, jako jej znamienity obywatel. Z pokorą kłaniam się Panu, który budował akademicki Wrocław, nie tylko kontynuując dzieło swoich poprzedników, ale i kształtując kolejne pokolenia świadomych, odpowiedzialnych obywateli. Wiedział Pan, że mury i ulice, choć ważne, to nie wystarczą by miasto tętniło życiem. Prawdziwym fundamentem byli i są ludzie, ich wiedza, wartości i zaangażowanie. Jako nauczyciel i mentor, z niezrównaną pasją i mądrością, wskazywał Pan drogę akademickiej wspólnocie, ucząc,

że przyszłość rodzi się z odpowiedzialności za teraźniejszość. Z szacunkiem kłaniam się Panu, którego głos, zawsze spokojny, wyważony, a zarazem pełen siły, nieustannie przypomina o zasadach współistnienia. Nawet w chwilach krytyki, niesprawiedliwości czy błędów, nigdy nie kierował Pan słów przeciw człowiekowi lecz zawsze w imię wspólnego dobra. Pańskie wypowiedzi nacechowane rozważą i troską o jedność, są myślę, dla nas wszystkich drogowskazem w świecie naznaczonym licznymi podziałami. Z wdzięcznością kłaniam się Panu, który w czasach gdy Wrocław stawał się twierdzą Solidarności, nie tylko działał z oddaniem, ale i czerpał z tamtych dni najczystsze ideały. Uczył Pan, że obalanie niesprawiedliwych systemów to zaledwie początek, a prawdziwym wyzwaniem jest budowanie świata opartego na sprawiedliwości, dialogu i wzajemnym szacunku. Te lekcje przekazywane z pokolenia na pokolenie pozostają żywe dzięki Pańskiej, niezłomnej postawie. Jak słusznie zauważył Gregor Thum w swej epopei o końcu Festung Breslau i powojennym Wrocławiu, w tym wydaniu „Obce miasto- Wrocław 1945 i potem”. I tutaj pozwólcie Państwo na cytat. „Przed 1989 rokiem we Wrocławiu nie istniała żadna prawdziwie lokalna tożsamość w sensie zbioru pewnych swoistych dla Wrocławia cech. Była to raczej tożsamość charakterystyczna dla ziem zachodnich, oparta na świadomości szczególnego politycznego zagrożenia tego regionu i kultywowaniu przede wszystkim mitu Piastów”. Zamykam cudzysłów. Dla autora wszystko, co zdarzyło się po 1989 roku, było przełomem. Przede wszystkim odkrywaniem mieszczańskiego charakteru miasta, ale i nadzieją na zbudowanie lokalnej tożsamości. W tej napisanej z rozmachem najnowszej historii Wrocławia brakuje jednak akapitów poświęconych właśnie miastu, jako wspólnocie. A podobnie jak świętej pamięci Paweł Adamowicz, jestem przekonany, że społeczeństwo obywatelskie w działaniu, prężna wspólnota wyrasta z siły oraz inspiracji, jaką dają nam jego najznamienitsi mieszkańcy. Oni są też naszym najcenniejszym kapitałem. Chcę podkreślić fakt, że biografia profesora i jemu podobnych nie jest jedynie fragmentem historii miasta, ale to dowód na to, że powinniśmy doceniać wszystkich,



którzy, tak jak dzisiejsi uhonorowani, przez dekady tworzyli, pracowali, myśleli i działali, jako wspólnota, w imię wartości dla Wrocławia najważniejszych. Szanowni Państwo, Profesor Andrzej Wiszniewski jest godnym reprezentantem miasta, właśnie miasta mądrego. Nadając Panu, Panie Profesorze, tytuł Honorowego Obywatela Wrocławia, wyrażamy nie tylko wdzięczność, ale i głęboką dumę, dołączając do grona tych, którzy swoim życiem i dziełem przydali się i przydają blasku naszemu miastu. Staje się Pan na nowo, w nowej już dla nas i dla Pana roli Honorowego Obywatela Wrocławia, kimś wyjątkowym. Niech ta rola ku radości i chwale naszego miasta trwa jak najdłużej. Proszę Państwa o duże brawa dla Profesora!

**Profesor Andrzej Wiszniewski:** Panie Prezydencie, Wysoka Rado Miejska, Dostojni Państwo. W bieżącym roku obchodzimy wspaniały jubileusz, o tym Pan Prezydent wspomniał, 80 lat Wrocławia, jako polskiego miasta. Ta droga, którą nazwałbym od miasta gruzów, do miasta spotkań, była niekiedy wyboista. Ale możemy być z niej szczerze dumni. Ja znalazłem się na tej drodze 78 lat temu, jako 12-letni chłopiec. Przyjechałem do Wrocławia z rodziną. I mimo, że Wrocław to było morze gruzów, dla mnie stał się miłością od pierwszego wejrzenia. Bo Wrocław miał swojego ducha. A tym, co najsilniej wiązało mnie z Wrocławiem, to byli ludzie. Ci, którzy odbudowywali to miasto. Tworzyli uczelnie i szkoły, odtwarzali infrastrukturę, wznosili zakłady pracy. To byli wspaniali ludzie. A mnie dali wykształcenie. Chciałbym ich wspomnieć teraz. Chciałbym wspomnieć panią harcmistrz Zdziennicką, moją wychowawczynię ze Szkoły Podstawowej numer 35. Chciałbym wspomnieć profesorów Szymonowica i Waszkiewicza z III Liceum, którym kierował niezapomniany Antoni Zięba. Chciałbym wspomnieć profesorów Politechniki, takich jak: Warmus, Idaszewski, Skowroński. Oni wszyscy, żeby posłużyć się frazą mickiewiczowską, mają obywatelstwa prawa w mych wspomnieniach. W roku 1952 zrobiłem maturę w III Liceum, tak, w III Liceum, do dzisiaj sławnym i znanym. I po egzaminie wstępnym

zostałem studentem pierwszego roku Politechniki Wrocławskiej.

A Politechnika Wrocławska to nie jest byle jaka uczelnia. Ona ma swojego ducha. Ona nie dała się stłamsić terrorowi komunistycznemu. Jak tylko zaświtała cień możliwości zdobycia wolności, Politechnika z niego skorzystała. W 1956 roku zrzuciła z siebie pęta komunistycznego ZMP i w wielkim pochodzie studenckim od Wybrzeża Wyspiańskiego do centrum miasta zażądała wolności. Tak, wolności. Obiecano to studentom. Ale oczywiście ich oszukano. Dlatego powtórzyli to żądanie w roku 1968, organizując wielki strajk okupacyjny w gmachu głównym Politechniki. Strajk 48-godzinny. Mała, młodzusiętka, wspaniała dziewczyna, Konstancja Surmacz, zwana „Kaśką”, oraz Wojtek Myślecki. Ale znowuż wolność nam umknęła i nie otrzymaliśmy jej. Szukaliśmy jej w słowach Papieża Polaka Jana Pawła II, a znaleźliśmy w wielkim ruchu Solidarności. W tej wspaniałej, bezkrwawej rewolucji, która zmieniła w Polsce wszystko. Widziałem to na uczelniach. Widziałem, jak rektorskie wybory w roku 1981 wygrywali nie partyjni nominaci, ale wspaniali patrioci. Tacy jak profesor Józef Łukaszewicz na Uniwersytecie czy profesor Tadeusz Zipser na Politechnice. Ten drugi wziął mnie do swojej ekipy, jako prorektora i usiłowaliśmy zbudować uczelnię normalną, nie komunistyczną. Ale to trwało tylko kilka miesięcy. Jak wszyscy wiemy, 13 grudnia 81 roku generał Wojciech Jaruzelski ogłosił stan wojenny, czyli wojnę z narodem. Politechnika odpowiedziała na to wyzwanie strajkiem okupacyjnym, w którym uczestniczyło około 1200 ludzi, i któremu przewodził Marek Muszyński. Ten strajk, w którym, który wspierali kapłani wrocławscy, w szczególności chcę tu wymienić księdza ojca dominikanina Ludwika Wiśniewskiego, też Honorowego Obywatela Wrocławia. Wspaniałego kapłana, który zostawał ze strajkującymi także nocami. Ale ten strajk został rozbity. W nocy z 14 na 15 grudnia został rozbity atakiem ZOMO, bardzo brutalnym, po którym gmach główny Politechniki wyglądał jak po trzęsieniu ziemi, a jeszcze gorsze, że była jedna ofiara śmiertelna. Mężny człowiek, pan Tadeusz Kostecki. Ale władzy to było za mało, dlatego zaczął się okres represji. Kierownictwo Politechniki odwołano

i internowano. Organizatorów postawiono przed sądem. Władze chciały z tego zrobić proces pokazowy, a więc największa sala w gmachu sądów, prasa, radio i telewizja na każdej z 13 rozpraw. I co? I całkowita klęska propagandowa, bo wrocławianie z determinacją i odwagą stanęli murem za podsądnymi. A tych podsądnych bronili wspaniali wrocławscy adwokaci, z czołowym wrocławskim mecenasem Stanisławem Afendą. Oni nie brali honorariów! Oni zakładali togi adwokackie, aby na sali sądowej bronić prawdziwych patriotów. Nacisk społeczny we Wrocławiu był tak potężny, że sędziowie dali wyrok z zawieszeniem i mogliśmy wówczas opuścić mury więzienne i dołączyć do tych, którzy walczyli z komuną. A było ich bardzo wielu, bo Wrocław był chyba najgorętszym punktem w walce z reżimem. Byliśmy wspierani przez Metropolitę Wrocławskiego Kardynała Henryka Gulbinowicza i jego sufragana, biskupa Adama Dyczkowskiego, słynnego „Harnasia”. Byliśmy umacniani homiliami, patriotycznymi homiliami wygłaszanymi przez księży i przez wrocławian, którzy w spontanicznej akcji układania krzyży z kwiatów przed wyjściami do świątyń byli solą w oku reżimowych pachołków. To były dni trudne, ale moim zdaniem, wspaniałe. Wspaniałe między innymi dlatego, że działała podziemna Solidarność, poprzez tymczasowy komitet koordynacyjny, oraz przez Solidarność walczącą Kornela Morawieckiego. Tą walkę upamiętnia piękny pomnik i dzieło niezapomnianego Geta-Stankiewicza. Pomnik odsłonięty na skwerze przy ulicy Norwida, na terenie politechnicznym, pomnik Bohaterów Solidarności. Gdzież oni są dzisiaj? Ale nie możemy też zapomnieć o takich innych spontanicznych działaniach. Nie możemy zapomnieć o aktorach, którzy stworzyli teatr domowy, dający spektakle w prywatnych mieszkaniach. Nie możemy zapomnieć o plastykach, którzy robili wspaniałe wernisaże, jak ten „Droga i Prawda” w kościele Świętego Krzyża. Nie możemy zapomnieć o literatach, takich jak Lothar Herbst, ani też o Pomarańczowej Alternatywie, która zaludniła Wrocław krasnalami. A prasa drugiego obiegu? A prasa podziemna? Przecież to jest niewiarygodne, ale we Wrocławiu ukazywało się kilkanaście tytułów prasy podziemnej z wielonakładowym „Z dnia na dzień” na czele. Walka

Wrocławia z reżimem komunistycznym trwała całą dekadę lat 80. aż do roku 89., kiedy po wyborach czerwcowych młodziutka aktoreczka zawołała, że w Polsce skończył się komunizm i my mogliśmy przystąpić do budowy kraju naszych marzeń. Już nie PRL-u, ale III Rzeczypospolitej. I udało się nam nad podziw. Popatrzmy, jesteście dzisiaj znacznie bezpieczniejsi dzięki przynależności Polski do paktu NATO. Jesteście w Polsce znacznie zamożniejsi dzięki przedsiębiorczości Polaków oraz dzięki Unii Europejskiej. Cały świat mamy na wyciągnięcie ręki i możemy jeździć po całym globie, bez starania się o paszport. A nasza młodzież może studiować na którymkolwiek uniwersytecie światowym. A rolnicy? Gdy patrzę na te traktory wyjeżdżające na drogi, to uważam, że ojcowie dzisiejszych rolników nie marzyli nawet o takim sprzęcie. A czasem myślę z przerażeniem, że to może mi się wszystko śni, że to może być piękny sen, i że jeśli kiedyś ktoś mnie obudzi, to znowuż będę stał w długiej kolejce przed sklepem, oczekując na dostawę papieru toaletowego.

A Wrocław? A Wrocław też zdobył piękną kartę, zapisał piękną kartę tych ostatnich 36 lat. Przecież już nie ma śladu po bazach sowieckich, a wielu z Państwa nie pamięta, że 36 lat temu tych baz było kilkanaście. Za to liczba studentów przekroczyła 100 tysięcy, a nasze kampusy są równe pięknie, a czasem nawet piękniejsze od kampusów najlepszych uczelni zachodnioeuropejskich. Nasze miasto zaleczyło rany wojenne. I dziś możemy powiedzieć, że stało się jednym z najpiękniejszych miast europejskich, co przyznają turyści z Europy Zachodniej, którzy zaludniają wrocławską starówkę każdego wieczora. Ja miałem swój udział w tych przemianach. W roku 1990 zostałem wybrany Rektorem Politechniki Wrocławskiej i byłem szczęśliwy patrząc, jak wzrasta liczba studentów, patrząc jak Politechnika staje się jedną z najlepszych uczelni technicznych w Polsce. Organizując piękny jubileusz 50-lecia Politechniki w roku 1995, nawiązując współpracę z uczelniami amerykańskimi i z Politechniką Lwowską, rektorzy tych uczelni, Amerykanin John Szumejka i Ukrainiec Jurij Rudawski zaszczycili mnie swoją przyjaźnią. W roku 1997, po dwóch kadencjach rektorowania, premier Jerzy Buzek powołał mnie na Ministra

Nauki. Niestety go nie ma dzisiaj między nami, ale chciałbym mu podziękować, nie tyle za stanowisko, za przyjaźń. Jurku, bardzo, bardzo Ci dziękuję. Ja przed 78 laty zostałem obywatelem zburzonego Wrocławia. Dziś zostałem Obywatelem Honorowym wspaniałego Wrocławia. Jestem z tego bardzo dumny. I chciałbym z głębi serca podziękować Panu Prezydentowi, Radzie Miejskiej, ale także Mieszkańcom Wrocławia, wśród których przeżyłem całe moje życie. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:**

Szanowni Państwo, jeszcze raz bardzo dziękuję Panu Profesorowi, a my przechodzimy do kolejnej części obrad, w której to zostaną przedstawieni i uhonorowani Laureaci Nagrody Wrocławia. Nagrodę Wrocławia Rada Miejska przyznaje osobom i instytucjom za całokształt ich pracy na rzecz miasta. Na sesji w dniu 10 kwietnia bieżącego roku Rada Miejska postanowiła o przyznaniu sześciu Nagród Wrocławia. Pierwszą z nich otrzymuje Bohdan Aniszczuk. Do odczytania laudacji zapraszam Pana Radnego Jarosława Krauze.

**Radny Rady Miejskiej Wrocławia Jarosław Krauze:** Bohdan Aniszczuk, matematyk, nauczyciel akademicki, działacz opozycji antykomunistycznej, społecznik i samorządowiec. Urodził się we Wrocławiu. W 1981 roku na Politechnice Wrocławskiej obronił pracę doktorską z zakresu teorii miary, a w 1992 roku w Instytucie Matematycznym Polskiej Akademii Nauk uzyskał stopień doktora habilitowanego. Aktywnie działał w organizacjach młodzieżowych i studenckich. Od 1980 do 1991 roku członek NSZZ Solidarność w Instytucie Matematyki Politechniki Wrocławskiej. Po wprowadzeniu stanu wojennego współpracownik Regionalnego Komitetu Strajkowego NSZZ Solidarność. W kwietniu 1983 roku aresztowany, zwolniony na mocy amnestii. W 1990 roku został wybrany na radnego Rady Miejskiej Wrocławia I kadencji z ramienia Wrocławskiego Komitetu Obywatelskiego Solidarność. Mandat radnego sprawował nieprzerwanie przez 34 lata,

osiem kadencji, a w 2021 roku został Przewodniczącym Rady Miejskiej Wrocławia. Niezwykle zaangażowany w sprawy społeczne, organizator Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. W latach 1992-2002, jako członek Zarządu Miasta, był autorem pierwszych reform wrocławskiego systemu żłobków, przedszkoli i szkół. W latach 2001-2024 pełnił funkcję Przewodniczącego Zarządu Wrocławskiego Szkolnego Związku Sportowego. Od 1989 roku jest członkiem Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta, a w latach 1995-2015 był Przewodniczącym Zarządu Głównego Towarzystwa. Obecnie przewodniczy Głównej Komisji Rewizyjnej. Odznaczony za działalność na rzecz samorządu terytorialnego brązowym, srebrnym i złotym Krzyżem Zasługi, a także Złotą Odznaką Honorową Wrocławia „Wrocław z wdzięcznością”. Za działalność charytatywną na rzecz osób bezdomnych i niepełnosprawnych umysłowo został wyróżniony Medalem św. Brata Alberta oraz Papieskim Krzyżem „Pro Ecclesia et Pontifice” przyznany przez Stolicę Apostolską. Bohdan Aniszczuk to człowiek dialogu, porozumienia, pojednania i pozytywnego działania. Zawsze w sprawie, a nie przeciwko. Zapraszam serdecznie Bohdana Aniszczuka. Panie Prezydencie zapraszamy serdecznie.

**Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:**

Nagrodę Wrocławia otrzymuje Pan Igor Pietraszewski, socjolog, działacz opozycyjny, muzyk, współtwórca i dyrektor artystyczny Festiwalu Jazz nad Odrą, w uznaniu jego wieloletniej działalności społecznej i kulturalnej. Proszę Wiceprzewodniczącą Rady Miejskiej Wrocławia Panią Magdalенę Razik-Trziszkę o odczytanie laudacji.

**Wiceprzewodniczącą Rady Miejskiej Wrocławia Magdalena Razik-**

**Trziszka:** Szanowni Państwo, Pan Igor Pietraszewski. Doktor nauk społecznych, muzyk i socjolog, adiunkt w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego, działacz opozycyjny. Specjalizuje się w socjologii kultury, muzyki i pamięci. Jest autorem licznych publikacji naukowych, w tym książki *Jazz w Polsce. Wolność improwizowana*, która

ukazała się również w języku angielskim nakładem wydawnictwa Peter Lang jako pierwsza monografia o polskim jazzie wydana na Zachodzie. W latach 80. XX wieku działał w podziemnym Radio „Solidarność”, a jego mieszkanie służyło jako redakcja radia i pism opozycyjnych. Za działalność opozycyjną został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. W latach 90. XX wieku był wiceprezesem wrocławskiego oddziału Polskiego Stowarzyszenia Jazzowego, w latach 1998–2002 członkiem Komisji Kultury Rady Miejskiej Wrocławia. Uhonorowany odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej”. Od ponad dwóch dekad jest związany z festiwalem Jazz nad Odrą jako członek Rady Artystycznej, od października 2024 roku pełni funkcję jego dyrektora artystycznego. Był także pomysłodawcą i współtwórcą Wrocławskiego Festiwalu Jazzowego. Jako saksofonista wziął udział w nagraniach kilkunastu płyt i koncertował na międzynarodowych festiwalach w wielu krajach. Studiował również grę na flecie shakuhachi w Yamagata (Japonia). Zapraszam Pana Igora Pietraszewskiego.

**Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:**

Nagrodą Wrocławia zostaje uhonorowany Pan Janusz Zaleski, Wojewoda Wrocławski w latach 1992-98, nauczyciel akademicki, ekspert w zakresie polityki regionalnej i gospodarki wodnej, za wybitne zasługi w tworzeniu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry. Proszę Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej Wrocławia Pana Łukasza Olberta o odczytanie laudacji.

**Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia Łukasz Olbert:**

Profesor nauk technicznych, emerytowany nauczyciel akademicki, inżynier, wieloletni pracownik naukowy Politechniki Wrocławskiej oraz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego, w latach 1992–1998 wojewoda wrocławski. W czasie powodzi tysiąclecia przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu Przeciwpowodziowego. Specjalista w zakresie polityki regionalnej

i gospodarki wodnej, autor blisko 200 artykułów dotyczących inżynierii środowiska, gospodarki wodnej, finansów publicznych, polityki regionalnej i zastosowań matematyki. Dyrektor Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły. Od kilku dekad zaangażowany w pracę na rzecz rozbudowy i modernizacji systemu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry, czego efektem była m.in. realizacja zbiornika w Raciborzu, który ochronił Wrocław przed powodzią w 2024 roku. W 1992 roku został wojewodą wrocławskim i pełnił tę funkcję do 1998 roku, w tym podczas tzw. powodzi tysiąclecia w. Jednocześnie przewodził Konwentowi Wojewodów, a od 1994 do 1995 roku był członkiem Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, a także doradcą ministra finansów Leszka Balcerowicza i premiera Jerzego Buzka i członkiem Rady Polityki Regionalnej Państwa. Był przewodniczącym Międzynarodowej Komisji Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniami, a w latach 2001–2006 dyrektorem Biura Koordynacji Projektu Odbudowy Powodziowej Banku Światowego, którego celem było wdrożenie nowoczesnego systemu ostrzegania i prognozowania ochrony przeciwpowodziowej dla Polski. W latach 2008–2020, a także od 2024 roku do tej pory pełni funkcję dyrektora najpierw Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry, obecnie: Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły. Członek prezydium Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN i współautor wielu strategicznych dokumentów. W 1998 roku został odznaczony przez papieża Jana Pawła II Krzyżem Komandorskim Papieskiego Orderu Świętego Sylwestra. W 2001 roku na wniosek wojewody dolnośląskiego został za działalność samorządową odznaczony przez prezydenta Rzeczypospolitej Złotym Krzyżem Zasługi. Zapraszam Pana Profesora Janusza Zalewskiego.

**Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:**

Nagrodę Wrocławia otrzymuje Pan Piotr Kaszuwara, dziennikarz, korespondent wojenny, założyciel i prezes międzynarodowej Fundacji UA Future, zaangażowany w działalność charytatywną. Proszę



Wiceprzewodniczącą Rady Miejskiej Wrocławia Panią Dorotę Pędziwiatr o odczytanie laudacji.

**Wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Dorota Pędziwiatr:**

Dziennikarz, reportażysta, korespondent wojenny, prezes zarządu UA Future Charity i redaktor naczelny PostPravda.Info. W 2010 roku ukończył filologię polską na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Od początku swojej kariery zawodowej jest aktywnym, pełnym pasji dziennikarzem, od lat związanym nie tylko z mediami lokalnymi, ale też ogólnopolskimi. Zaangażowany w pomoc atakowanej przez Rosję Ukrainie, nie ogranicza się tylko do pracy dziennikarskiej, lecz niesie także konkretną, realną pomoc. Jest twórcą reportaży i korespondencji z frontu, z osobistym poświęceniem relacjonuje przebieg walk i angażuje się w sprawy społeczne. W 2024 roku wspólnie z prof. Jędrzejem Morawieckim założył również think-tank PostPravda.Info, który zwalcza rosyjską dezinformację. Założyciel Fundacji Przyszłość dla Ukrainy UA Future, która od 2014 roku wspiera wschodniego sąsiada Polski i dostarcza pomoc humanitarną na terenach objętych walkami. Kolejne akcje są inicjowane we Wrocławiu, skąd pomoc dociera do wielu miejsc na linii frontu. W ciągu pierwszych trzech lat pełnoskalowej wojny fundacja Piotra Kaszuwary wsparła blisko 300 tysięcy osób na terenie Ukrainy oraz uchodźców wojennych przybyłych do Wrocławia. Pomoc humanitarna obejmowała między innymi wsparcie dla frontowych szpitali, osób starszych i niepełnosprawnych oraz lekarzy wojskowych. Fundacja organizuje także akcję „Prezenty zamiast bomb”, opisywaną w mediach na całym świecie. Piotr Kaszuwara wraz ze swą fundacją zaangażował się również w 2024 roku w niesienie pomocy ofiarom powodzi na Dolnym Śląsku, zbierając środki na odbudowę zniszczonej infrastruktury, w tym m.in. przedszkola w Odrzychowicach Kłodzkich, oraz dostarczając kilkadziesiąt ton pomocy humanitarnej na tereny dotknięte klęską żywiołową. Zapraszam Pana Piotra Kaszuwarę.

**Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:**

Nagrodę Wrocławia otrzymuje także Ruch Wolność i Pokój, założony w 1985 roku, jako ruch opozycji antykomunistycznej, działający na rzecz pokoju, praw człowieka oraz ochrony środowiska naturalnego. Proszę Przewodniczącego Komisji Kultury i Nauki Rady Miejskiej Wrocławia Pana Igora Wójcika o odczytanie laudacji.

**Radny Rady Miejskiej Wrocławia Igor Wójcik:** Panie Prezydencie, Dostojna Rado, Dostojni Goście. Ruch Wolność i Pokój był jednym z ważniejszych nurtów opozycji demokratycznej w PRL podczas drugiej połowy lat 80. XX wieku. Jego działalność skupiała się na obronie praw człowieka i swobód obywatelskich, zwłaszcza prawa do odmowy służby wojskowej i składania przysięgi wojskowej na wierność socjalistycznej ojczyźnie powiązanej sojuszem ze Związkiem Radzieckim oraz prawa do wojskowej służby zastępczej. Stając w obronie osób więzionych i represjonowanych, Ruch WiP używał rozmaitych metod protestu z wyłączeniem przemocy, poczynawszy od głódówek i protestów na siedząco po demonstracje i marsze ekologiczne. Był również pierwszą organizacją w PRL czynnie walczącą o ochronę środowiska. Ruch WiP został założony w 1985 roku przez młodych ludzi, wywodzących się z różnorodnych środowisk opozycyjnych, a zwłaszcza ze Studenckiego Komitetu Solidarności oraz z Niezależnego Zrzeszenia Studentów, pochodzących m.in. z Wrocławia, Krakowa, Trójmiasta, Warszawy i ze Szczecina. Zręby ideowe i początek działalności Ruchu „Wolność i Pokój” wyznaczyły trzy ważne wydarzenia: głódówka w Podkowie Leśnej w obronie Marka Adamkiewicza, ogłoszenie deklaracji Ruchu WiP w Krakowie 14 kwietnia 1985 roku oraz uroczyste przyjęcie deklaracji ideowej Ruchu WiP podczas obchodów rocznicy śmierci Ottona Schimka w Machowej. Od samego początku charakter Ruchu WiP określał pluralizm światopoglądowy jego założycieli wyrażany zarówno w wymiarze indywidualnym, jak i zbiorowym. Ruch WiP działał jawnie i bez formalnych struktur, sygnowany imieniem i nazwiskiem jego młodych uczestników.

Współpracował m.in. z NSZZ „Solidarność”, Niezależnym Zrzeszeniem Studentów, Pomarańczową Alternatywą i Solidarnością Polsko-Czechosłowacką. Ruch WiP przeprowadził we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku wiele znaczących akcji, związanych m.in. z: blokadą informacyjną po katastrofie w Czarnobylu, obchodami Międzynarodowego Dnia Pokoju i Międzynarodowego Dnia Praw Więźniów, protestem głodowym w sprawie uwolnienia więźniów politycznych, publicznym paleniem książeczek wojskowych, czarnym marszem przeciwko działalności Huty Siechnice oraz tzw. marszem wielkanocnym w Szczecinie. Działalność Ruchu WiP zakończyła się na przełomie lat 80. i 90. XX wieku. Ostatnim przejawem jego aktywności we Wrocławiu był udział w wyborach samorządowych w 1990 roku z Zielonej Listy „Wolność i Pokój”. W 2011 roku powstała Fundacja Wolność i Pokój, której misja i cele statutowe nawiązują do systemu wartości i spuścizny Ruchu WiP, reinterpreterując jego deklarację ideową w kontekście współczesnych wyzwań. Nagrodę odbiorą, serdecznie zapraszam: Krystyna Burlewicz, Marek Krukowski, Radosław Gawli, zapraszam. Panie Prezydencie, Pani Przewodnicząca.

**Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:**

Szanowni Państwo, Nagrodę Wrocławia otrzymuje Stowarzyszenie Ogólnopolski Oddział Kołomyjan „Pokucie” we Wrocławiu, którego misją jest pielęgnowanie dziedzictwa i tradycji Pokucia oraz wspieranie Polaków zamieszkałych na terenach dawnego Województwa Stanisławowskiego. Proszę Przewodniczącego Komisji Polityki Senioralnej, Pana Roberta Pieńkowskiego o odczytanie laudacji.

**Radny Rady Miejskiej Wrocławia Robert Pieńkowski:** Nagroda Wrocławia 2025 dla Ogólnopolskiego Oddziału Kołomyjan „Pokucie” we Wrocławiu. Stowarzyszenie powstałe we Wrocławiu w 1991 roku w ramach Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich. Skupia osoby pochodzące z terenów utraconych po II wojnie światowej: Kołomyi i Pokucia, a także ich potomków i sympatyków tych ziem. Głównym celem

działalności Oddziału jest integracja środowiska kołomyjsko-pokuckiego oraz pielęgnowanie pamięci o wielokulturowej historii regionu. Ta misja realizowana jest między innymi przez wydawanie publikacji tematycznych, dokumentowanie historii byłych mieszkańców Pokucia oraz ich upamiętnianie, na przykład tablicą poświęconą poległym, zaginionym i pomordowanym w wojnach XX wieku mieszkańcom Kołomyi i Pokucia, umieszczoną w 2021 roku w kościele Nawiedzenia NMP w Skomielnej Czarnej. W świątyni tej znajduje się otaczany szczególną czcią, uratowany z pożogi wojennej obraz Matki Boskiej Kołomyjskiej, odrestaurowany m.in. dzięki staraniom Kołomyjan. Członkowie Oddziału angażują się także w pozyskiwanie środków na rzecz remontów i rewitalizacji obiektów zabytkowych znajdujących się obecnie w granicach Ukrainy, m.in. wsparli prace remontowo-konserwatorskie w kościele parafialnym pw. św. Ignacego Loyoli w Kołomyi oraz w okolicznych świątyniach w Ceniawie, Kutach, Zabłotowie i Obertynie, a także na kołomyjskim cmentarzu rzymskokatolickim. Aktywność na rzecz rozwijania współpracy z rodakami mieszkającymi na terenie Pokucia koncentruje się na budowaniu i utrzymywaniu relacji ze środowiskami lokalnymi, obejmowała także wsparcie dla młodzieży oraz dzieci pochodzących z Kołomyi i okolic. Tradycja relacji i pomocy na rzecz współczesnych mieszkańców Kołomyi i Pokucia przyjęła szczególny wymiar po ataku Rosji na Ukrainę w 2022 roku. Stowarzyszenie aktywnie zbierało i przekazywało środki finansowe oraz pomoc rzeczową ofiarom rosyjskiej agresji – zarówno mieszkającym na obszarze Kołomyi, jak również chroniącym się tam uchodźcom. W 2024 roku Oddział zorganizował pomoc dla dolnośląskich powodzian w ramach akcji „Solidarni z powodzianami”. Ogólnopolski Oddział Kołomyjan „Pokucie” – prócz udziału w wydarzeniach patriotycznych organizowanych przez inne podmioty – jest też inicjatorem własnych spotkań integracyjnych i wydarzeń patriotycznych. Nagrodę odbierze Prezes Stowarzyszenia Pan Ryszard Saczyński i mam nadzieję, że również Pani Magdalena Rajchemba. Zapraszam.

**Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:**

Szanowni Państwo, przechodzimy do części obrad, w trakcie której zostanie wręczona odznaka honorowa Wrocławia oraz Nagrody Prezydenta Wrocławia. Sylwetki laureatów przedstawi Pan Dyrektor Tomasz Sikora. Zapraszam.

**Zastępca Dyrektora Wydziału Komunikacji Społecznej Tomasz**

**Sikora:** Szanowni Państwo! Odznaka Honorowa Wrocławia Wratislavia Grato Animo – „Wrocław z wdzięcznością” jest zaszczytnym honorowym odznaczeniem rangi samorządowej, przyznawanym za zasługi w działalności publicznej na rzecz rozwoju Wrocławia. Wyróżniamy trzy stopnie Odznaki: Złotą, Srebrną i Brązową. Wyróżnienie nadaje Prezydent Wrocławia po zasięgnięciu opinii Konwentu Odznaki. Dodam, że autorem Odznaki jest profesor Jacek Dworski z Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu. Odznakę Honorową Wrocławia I Stopnia – Złotą otrzymuje Pan profesor Piotr Ponikowski. Wybitny kardiolog, profesor zwyczajny nauk medycznych, od 2019 roku rektor Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu. Wrocławianin, absolwent Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu (1986), senator oraz prorektor ds. nauki tej uczelni w latach 2016–2019. Twórca działającego w strukturach Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu Centrum Chorób Serca, przekształconego w Instytut Chorób Serca, którego jest dyrektorem od 2021 roku. W ciągu ostatnich kilku lat jednostka ta stała się jednym z kluczowych ośrodków transplantacji serca w Polsce. Prezes Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego w latach 2017–2019, honorowy członek zagranicznych towarzystw naukowych. W latach 2018 i 2024 uhonorowany Nagrodą Prezesa Rady Ministrów za osiągnięcia w działalności naukowej, w 2018 roku odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi za dorobek naukowy. Współautor ponad tysiąca prac opublikowanych w recenzowanych czasopismach naukowych. Zapraszam Pana Prof. Piotra Ponikowskiego. Panie Prezydencie, proszę o wręczenie odznaczenia.

**Zastępca Dyrektora Wydziału Komunikacji Społecznej Tomasz**

**Sikora:** Szanowni Państwo, Odznakę Honorową Wrocławia I Stopnia - Złotą otrzymuje Pan Bogdan Sierzchuła. Proszę Panią Magdalenę Razik-Trziszkę, Wiceprzewodniczącą Rady Miejskiej Wrocławia o odczytanie laudacji.

**Wiceprzewodniczącą Rady Miejskiej Wrocławia Magdalena Razik-**

**Trziszka:** Szanowni Państwo. Pan Bogdan Sierzchuła, Jeden z najbardziej zasłużonych krwiodawców Wrocławia i Dolnego Śląska. Od 15 lat jest prezesem jednego z najstarszych Klubów Honorowych Dawców Krwi – PCK Polar Whirlpool, który w 2018 roku otrzymał Nagrodę Wrocławia, a w 2023 roku obchodził 50-lecie istnienia. Bogdan Sierzchuła regularnie przeprowadza we Wrocławiu terenowe akcje oddawania krwi. Jest także pomysłodawcą przekazania Grupie Ratownictwa Medycznego PCK we Wrocławiu specjalistycznego sprzętu, ufundowanego przez firmę Whirlpool. Dzięki jego inicjatywom organizowane są zbiórki darów dla osób potrzebujących, którym następnie dostarczana jest niezbędna pomoc. W 2013 roku odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, a w 2018 roku Odznaką Honorową „Za zasługi dla ochrony zdrowia”. Otrzymał również Odznakę Honorową Polskiego Czerwonego Krzyża II stopnia oraz Kryształowe Serce – najważniejsze odznaczenie PCK za wybitne zasługi w rozwoju honorowego krwiodawstwa. Szanowni Państwo, w ludzkim organizmie płynie około 5 l krwi. Pan Bogdan Sierzchuła oddał ich ponad 75, to ogromne osiągnięcie. Panie Bogdanie, zapraszamy po odbiór odznaczenia.

**Zastępca Dyrektora Wydziału Komunikacji Społecznej Tomasz**

**Sikora:** Szanowni Państwo! Przed nami wręczenie Nagród Prezydenta Wrocławia, przyznawanych przez Pana Prezydenta po zasięgnięciu opinii Komisji Nominacyjnej Rady Miejskiej osobom i instytucjom za ich działalność i osiągnięcia w mijającym roku. Autorem statuetek jest dr hab. Michał Staszczak – absolwent rzeźby i prorektor Akademii Sztuk Pięknych

im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu. Szanowni Państwo! Nagrodę Prezydenta Wrocławia otrzymuje Pan Dariusz Dobrowolski. Kierownik Schroniska św. Brata Alberta dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Bernarda Bogedaina, pomysłodawca inicjatywy Cinema Albert Production, od lat zaangażowany w pomoc osobom w kryzysie bezdomności. Łączy działania opiekuńcze z inicjatywami kulturalnymi i społecznymi, oferując wsparcie o charakterze zarówno terapeutycznym, jak i integracyjnym. Dariusz Dobrowolski aktywnie współpracuje przy projektach wspierających osoby bezdomne w powrocie do samodzielnego życia (m.in. Droga do Domu, Trampolina, Aktywni bez barier). Dariusz Dobrowolski wykracza w swojej działalności poza ramy standardowej pomocy: angażuje się w inicjatywy sportowe, wspierając mieszkańców schroniska w uczestnictwie w maratonach i innych wydarzeniach sportowych. Jest również autorem tekstów i artykułów poświęconych problematyce bezdomności, w których dzieli się swoim doświadczeniem i refleksjami na temat pracy z osobami wykluczonymi społecznie. Jego wieloletnia praca i zaangażowanie czynią go jedną z kluczowych postaci w obszarze pomocy osobom bezdomnym we Wrocławiu. Zapraszam Pana Dariusza Dobrowolskiego, a Pana

### **Zastępca Dyrektora Wydziału Komunikacji Społecznej Tomasz**

**Sikora:** Szanowni Państwo, Nagrodę Prezydenta Wrocławia otrzymuje Pan Profesor Jerzy Kołodziej. Profesor nauk medycznych, wybitny torakochirurg, wieloletni kierownik Wrocławskiego Ośrodka Torakochirurgii, nauczyciel akademicki i autor licznych publikacji, zasłużony dla rozwoju chirurgii klatki piersiowej w Polsce. W latach 1983–2012 kierował Kliniką Chirurgii Klatki Piersiowej. W 1995 roku objął funkcję ordynatora Chirurgii Klatki Piersiowej Dolnośląskiego Centrum Chorób Płuc. Doprowadził do połączenia obu tych jednostek, tworząc tym samym Wrocławski Ośrodek Torakochirurgii, którym kierował do przejścia na emeryturę. Stypendysta w Niemczech i USA, autor kilkuset referatów na zjazdach krajowych i zagranicznych. Członek wielu towarzystw naukowych, w tym założyciel i prezes Polskiego Towarzystwa Kardiochirurgów

i Torakochirurgów oraz Polskiego Towarzystwa Medycyny i Chirurgii Ambulatoryjnej. Za działalność dydaktyczno-organizacyjną wielokrotnie nagradzany, m.in. przez Ministra Zdrowia i Rektora Akademii Medycznej we Wrocławiu, odznaczony Krzyżem Kawalerskim i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Złotą Honorową Odznaką „Academia Medica Wratislaviensis”.

**Zastępca Dyrektora Wydziału Komunikacji Społecznej Tomasz**

**Sikora:** Drodzy Państwo! Kolejną Nagrodę Prezydenta otrzymuje Pani Joanna Kuciel-Fydryszak. Pisarka, dziennikarka i autorka bestsellerowych książek non-fiction, która w swojej twórczości przywraca pamięć o zapomnianych bohaterkach i bohaterach polskiej historii, łącząc wnikliwe badania z literackim talentem. Jej debiutem książkowym była biografia Antoniego Słonimskiego, *Heretyk na ambonie*, następnie ukazała się *Iłła. Opowieść o Kazimierze Iłłakowiczównie*. W 2018 roku opublikowała *Służące do wszystkiego* – reportaż historyczny poświęcony losom służących w międzywojennej Polsce. W 2023 roku opublikowała *Chłopki. Opowieść o naszych babkach*. To poruszające świadectwo życia kobiet wiejskich w XX wieku stało się jednym z najważniejszych wydarzeń literackich roku, zdobywając szereg nagród i wyróżnień, w tym tytuł Książki Roku „Empiku” oraz nominację do Nagrody Literackiej „Nike”. Jej książki cenione są nie tylko za rzetelność źródłową, lecz także za wyjątkowy styl narracji: empatyczny i skupiony na oddaniu głosu bohaterkom, którym przez dekady go odmawiano. Zapraszam laureatkę, a Pana Prezydenta proszę o wręczenie nagrody.

**Zastępca Dyrektora Wydziału Komunikacji Społecznej Tomasz**

**Sikora:** Drodzy Państwo, przed nami wręczenie kolejnej nagrody. Nagrodę Prezydenta Wrocławia otrzymuje Pan Profesor Ryszard Międzybrodzki. Doktor habilitowany nauk medycznych, czołowy polski specjalista w dziedzinie terapii fagowej, związany z Instytutem Immunologii i Terapii Doświadczalnej im. Ludwika Hirszfelda Polskiej Akademii Nauk we



Wrocławiu. Jego praca koncentruje się na badaniach nad zastosowaniem bakteriofagów w leczeniu zakażeń bakteryjnych opornych na antybiotyki. Współtworzony przez niego Ośrodek, pierwszy tego typu w Unii Europejskiej, służy jako modelowy punkt odniesienia dla innych tego typu placówek na świecie, wprowadzających bakteriofagi jako alternatywę dla tradycyjnych terapii. Ryszard Międzybrodzki współtworzył przełomowe badania nad wykorzystaniem komórek gleju węchowego w leczeniu urazów rdzenia kręgowego, za co został uhonorowany Nagrodą Prezesa Rady Ministrów w 2015. Był członkiem zespołu naukowego, który przyczynił się do powodzenia pierwszego na świecie zabiegu, przeprowadzonego w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym we Wrocławiu, w wyniku którego uzyskano skuteczną regenerację neuronów w całkowicie uszkodzonym rdzeniu kręgowym. Zapraszam Pana Profesora Ryszarda Międzybrodzkiego, a Pana Prezydenta proszę o wręczenie nagrody.

**Zastępca Dyrektora Wydziału Komunikacji Społecznej Tomasz**

**Sikora:** Szanowni Państwo, przed nami wręczenie kolejnej nagrody.

Nagrodę Prezydenta otrzymuje firma Clone Robotics. Polsko-amerykański startup założony w 2021 roku z siedzibą we Wrocławiu przez Łukasza Koźlika i Dhanusha Radhakrishnana, specjalizujący się w tworzeniu biomimetycznych robotów humanoidalnych, naśladujących ludzką anatomię, sposób poruszania się i funkcję. Kilkanaście lat temu Łukasz Koźlik, zainspirowany koncepcją siłownika pneumatycznego Josepha McKibbena z lat 50. XX wieku, postanowił skonstruować humanoidalnego robota, odwzorowującego ludzką anatomię i docelowo mającego wyręczać człowieka w codziennych domowych obowiązkach. Prace rozpoczął od stworzenia ręki. W 2021 roku powstało centrum badawcze rozwojowe we Wrocławiu a biomimetyczne ramię Clone prezentowane było na Made in Wrocław. W październiku 2024 roku zaprezentowano pierwszy kompletny korpus robota: z głową, tułowiem i dłońmi, zaś w 2025 roku światło dzienne ujrzał cały android. Projekt wkracza w ostatnią fazę: do 2026 roku robot ma być w pełni funkcjonalny. Zapraszam laureatów Pana Łukasza

Koźlika i Pana Dhanusha Radhakrishnana , a Pana Prezydenta proszę o wręczenie Nagrody.

**Zastępca Dyrektora Wydziału Komunikacji Społecznej Tomasz**

**Sikora:** Drodzy Państwo. Kolejną Nagrodę Prezydenta otrzymuje Fundacja Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego. Pozarządowa organizacja pożytku publicznego, utworzona w 1990 roku jako wspólna inicjatywa Polaków, Niemców, Holendrów i Amerykanów. Jej celem jest wspieranie dialogu i gotowości do pojednania między narodami, promowanie wartości demokratycznych oraz budowanie społeczeństwa obywatelskiego w duchu tolerancji i współpracy. Momentem symbolicznym dla Fundacji oraz fundamentem dla jej powstania była historyczna Msza Pojednania, która odbyła się 12 listopada 1989 roku w Krzyżowej i w której udział wziął polski premier Tadeusz Mazowiecki oraz niemiecki kanclerz Helmut Kohl. Znak pokoju, który szefowie rządów sobie przekazali, urósł do rangi symbolu pojednania i nowego początku w polsko-niemieckim dialogu. Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego realizuje swoją misję poprzez różnorodne działania edukacyjne, kulturalne i społeczne, skupiające się na promowaniu dialogu, pojednania oraz współpracy międzynarodowej. Fundacja prowadzi Międzynarodowy Dom Spotkań Młodzieży, organizując projekty, seminaria historyczne oraz imprezy kulturalne o międzynarodowym zasięgu. Zapraszam przedstawiciela fundacji Panią Dorotę Krajdochę, a Pana Prezydenta proszę o wręczenie nagrody.

**Zastępca Dyrektora Wydziału Komunikacji Społecznej Tomasz**

**Sikora:** Drodzy Państwo, kolejną i ostatnio dziś nagrodę Prezydenta otrzymuje Stowarzyszenie Dolnośląski Kongres Kobiet. Niezależna organizacja społeczna z siedzibą we Wrocławiu, działająca od 2013 roku na rzecz równości płci, aktywizacji kobiet oraz przeciwdziałania dyskryminacji na Dolnym Śląsku. Celem Stowarzyszenia Dolnośląski Kongres Kobiet (SDKK) jest promowanie równego traktowania kobiet

i mężczyzn w życiu społecznym, politycznym i gospodarczym, a także inicjowanie debaty na temat roli kobiet we współczesnym świecie z perspektywy regionalnej. Jedną z kluczowych inicjatyw SDKK są projekty rozwijające kompetencje leaderskie kobiet i wspierające ich aktywny udział w życiu publicznym. W ramach programu „Mam głos, mam moc” powstała Akademia Liderów Dolnego Śląska: cykl szkoleń przygotowujących kobiety do aktywności obywatelskiej, obecności w debacie publicznej i polityce lokalnej. Efektem projektu było powstanie lokalnych Rad Kobiet – społecznych ciał doradczych przy samorządach, m.in. we Wrocławiu i Kłodzku – oraz przeszkolenie kilkudziesięciu liderów z różnych części regionu. Organizacja realizuje swoją misję poprzez kampanie informacyjne, projekty wspierające ofiary przemocy, działania na rzecz zwiększenia udziału kobiet w polityce i zarządach firm, a także wydarzenia edukacyjne i kulturalne. Zapraszam przedstawicielkę stowarzyszenia Panią Magdalenę Rozwadowską, a Pana Prezydenta proszę o wręczenie nagrody.

**Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:**

Szanowni Państwo, proszę jeszcze o chwilę uwagi i skupienia, gdyż tradycją sesji uroczystych jest także krótka część artystyczna, podczas której występują młodzi wrocławscy artyści. Dziś wystąpi Paweł Konieczny, student drugiego roku studiów magisterskich Akademii Muzycznej we Wrocławiu. Paweł Konieczny jest laureatem trzeciej nagrody w Międzynarodowym Konkursie Gitarowym w Plewen w Bułgarii oraz wyróżniony w konkursie Gitarowe Forum Studentów organizowanym przez Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie w 2025 roku. Zapraszam serdecznie.

[red. - występ artystyczny].

**Przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak:**

Szanowni Państwo, chciałabym jeszcze raz serdecznie pogratulować wszystkim nagrodzonym, a wszystkim Państwu podziękować serdecznie za

przybycie na dzisiejszą uroczystość. Dziękuję także wszystkim, którzy pracowali przy organizacji naszej sesji i niniejszym zamykam obrady uroczystej sesji Rady Miejskiej Wrocławia.

Przewodnicząca  
Rady Miejskiej Wrocławia

Agnieszka Rybczak

Protokół sporządził:

Marcin Frąckiewicz